

Zákon č. 15/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov

§ 1 a 2 – bezo zmeny

§ 3

Orgány štátnej správy pre pozemné komunikácie

(1) Orgány štátnej správy pre pozemné komunikácie (ďalej len "cestný správny orgán") sú:

- a) ministerstvo,
- b) okresné úrady v sídlach krajov,
- c) okresné úrady.

(2) Miestnu štátnu správu vo veciach miestnych ciest a účelových ciest vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy. Obce na miestnych cestách a na účelových cestách určujú použitie dopravných značiek, dopravných zariadení a povoľujú vyhradené parkoviská. Obce v rámci preneseného výkonu štátnej správy prejednávajú priestupky podľa § 22c na úseku miestnych komunikácií a účelových ciest.

(3) Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy pre pozemné komunikácie

- a) určuje hlavné smery cestnej politiky a rozvoja cestného hospodárstva vrátane jeho organizačnej štruktúry a riadenia,
- b) schvaľuje plán rozvoja diaľnic a ciest vo vlastníctve štátu,
- c) zabezpečuje stavebno-technické vybavenie diaľnic a ciest vo vlastníctve štátu podľa potrieb cestnej dopravy a obrany štátu,
- d) rozhoduje o usporiadaní cestnej siete (§ 4c),
- e) určuje triedy a dopravný charakter jednotlivých cestných ťahov,
- f) zabezpečuje centrálnu technickú evidenciu pozemných komunikácií (ďalej len "centrálna evidencia"),
- g) vykonáva štátnu správu vo veciach diaľnic,
- h) spracúva a koordinuje štátnu koncepciu diaľnic a ciest,
- i) koordinuje celoštátne sčítanie cestnej dopravy na diaľniciach a cestách,
- j) zabezpečuje tvorbu, aktualizáciu a distribúciu jednotnej referenčnej siete pozemných komunikácií z údajov centrálnej evidencie,
- k) zabezpečuje jednotný informačný systém zimnej spravodajskej služby,
- l) zabezpečuje zriadenie a prevádzku váh na meranie hmotnosti vozidla a jeho nápravových tlakov na hraničných priechodoch a vo vnútrozemí a činnosti s tým súvisiace,
- m) vo výnimočných prípadoch udeľuje súhlas na technické riešenie odlišné od slovenských technických noriem a technických predpisov pre pozemné komunikácie,
- n) posudzuje a schvaľuje operačné plány zimnej údržby diaľnic a ciest,
- o) rozhoduje o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu okresného úradu v sídle kraja vo veciach, ktoré sú zákonom ustanovené len okresnému úradu v sídle kraja,
- p) riadi, kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy uskutočňovaný okresnými úradmi v sídle kraja, okresnými úradmi a obcami ako prenesený výkon štátnej správy,
- q) určuje použitie dopravných značiek a dopravných zariadení, povoľuje zriadenie vyhradených parkovísk na diaľniciach, a ak ide o súvisle zastavané územie alebo o územie určené na zastavanie, aj po prerokovaní s obcou,
- r) sa vyjadruje pri prerokovaní Koncepcie územného rozvoja Slovenska a k územnoplánovacej dokumentácii ^{1d}) v prípadoch, keď sú riešením dotknuté diaľnice,

s) zabezpečuje finančné transfery obciam na prenesený výkon štátnej správy vo veciach miestnych ciest a účelových ciest.

(4) Okresné úrady v sídle kraja

a) vykonávajú štátnu správu vo veciach ciest I. triedy,

b) povoľujú zvláštne užívanie diaľnic a ciest vozidlami alebo jazdnými súpravami, ak svojimi rozmermi alebo hmotnosťami prekračujú najväčšie povolené rozmery (ďalej len "nadrozmerná doprava") alebo najväčšie povolené hmotnosti (ďalej len "nadmerná doprava"), ak prepravná trasa presahuje územný obvod jedného okresného úradu; ak prepravná trasa presahuje územný obvod kraja, povoľuje ju okresný úrad v sídle kraja, na ktorého území sa preprava začína,

c) udeľujú sankcie, ak sa nadrozmerná doprava alebo nadmerná doprava vykonala na diaľnici alebo na ceste bez povolenia,

d) určujú použitie dopravných značiek a dopravných zariadení na cestách I. triedy a na cestách I. triedy povoľujú zriadenie vyhradených parkovísk, a ak ide o súvisle zastavané územie alebo o územie určené na zastavanie, aj po prerokovaní s obcou,

e) sa vyjadrujú pri prerokovaní Koncepcií územného rozvoja regiónov a územných plánov mikroregiónov.^{1e)}

(5) Okresné úrady

a) vykonávajú štátnu správu vo veciach ciest II. a III. triedy,

b) povoľujú zvláštne užívanie diaľnic a ciest na nadrozmernú dopravu alebo nadmernú dopravu, ak prepravná trasa nepresahuje územný obvod jedného okresného úradu,

c) vykonávajú v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec,

d) riadia a kontrolujú výkon štátnej správy uskutočňovanej obcami ako prenesený výkon štátnej správy a výkon štátneho odborného dozoru vykonávaného obcami,

e) prejednávajú priestupky podľa § 22c na úseku pozemných komunikácií okrem priestupkov na úseku miestnych ciest a účelových ciest,

f) určujú použitie dopravných značiek a dopravných zariadení na cestách II. a III. triedy a na cestách II. a III. triedy povoľujú zriadenie vyhradených parkovísk, a ak ide o súvisle zastavané územie alebo o územie určené na zastavanie, aj po prerokovaní s obcou,

g) sa vyjadrujú pri prerokovaní územných plánov obcí a zón.^{1d)}

(6) Na činnosti podľa odseku 2 druhej vety, odseku 3 písm. a), b), c), e), f), h), i), j), k), l), m), n), p), q), r) a s), odseku 4 písm. d) a e) a odseku 5 písm. d), f) a g) sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁾

(7) Cestný správny orgán a obec určujú používanie dopravných značiek, dopravných zariadení a povoľujú vyhradené parkoviská podľa odseku 2, odseku 4 písm. d) a odseku 5 písm. f) na základe stanoviska správcu pozemnej komunikácie a stanoviska dopravného inšpektorátu vydaného v rozsahu jeho pôsobnosti podľa osobitných predpisov.^{1f)}

(8) Cestný správny orgán určuje používanie dopravných značiek, dopravných zariadení a povoľuje vyhradené parkoviská podľa odseku 3 písm. q) na základe stanoviska správcu pozemnej komunikácie a stanoviska Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vydaného v rozsahu jeho pôsobnosti podľa osobitných predpisov.^{1f)}

(9) Cestný správny orgán môže povoliť zvláštne užívanie diaľnic a ciest podľa odseku 4 písm. b) a odseku 5 písm. b) na základe stanoviska dopravného inšpektorátu vydaného v rozsahu jeho pôsobnosti podľa osobitných predpisov,^{1f)} v ktorého miestnej pôsobnosti sa zvláštne užívanie pozemných komunikácií začína.

§ 3c

Štátny odborný dozor

(1) Štátny odborný dozor nad pozemnými komunikáciami vykonávajú:

- a) nad diaľnicami ministerstvo,
- b) nad cestami I. triedy okresné úrady v sídle kraja,
- c) nad cestami II. a III. triedy okresné úrady,
- d) nad miestnymi cestami a účelovými cestami obce.

(2) Ak to vyžaduje naliehavý verejný záujem alebo ide o okolnosti hodné osobitného zreteľa, štátny odborný dozor nad cestami I. triedy, cestami II. triedy, cestami III. triedy a miestnymi cestami je oprávnené vykonať aj ministerstvo.

(23) Orgány štátneho odborného dozoru dbajú na zabezpečenie ochrany pozemných komunikácií a dozerajú, či sa dodržiavajú povinnosti a podmienky užívania pozemných komunikácií ustanovené týmto zákonom, predpismi vydanými na jeho vykonanie, ako aj opatrenia cestných správnych orgánov.

(34) Ak zistí orgán štátneho odborného dozoru závalu, vyzve právnickú osobu alebo fyzickú osobu zodpovednú za dodržiavanie ustanovených povinností, aby sa postarali o nápravu; pri výkone dozoru môže dávať príkazy a zákazy, ako aj robiť vhodné dočasné opatrenia na odstránenie závad.

(45) Ak nebude postarané o nápravu, vydá orgán štátneho odborného dozoru rozhodnutie, v ktorom nariadi postarať sa o nápravu, prípadne aj o zastavenie nezákonne vykonávaných činností.

(56) Zamestnanci poverení výkonom štátneho odborného dozoru sú povinní viesť užívateľov k ochrane pozemných komunikácií a k zachovávaniu poriadku na nich. Sú oprávnení zisťovať totožnosť osôb, ktorých konanie ohrozuje pozemnú komunikáciu alebo prevádzku na nej. Pri výkone štátneho odborného dozoru sú povinní preukázať sa preukazom.

(67) Dohľad na výkon štátneho odborného dozoru nad cestami, miestnymi cestami a účelovými cestami patrí ministerstvu (hlavný štátny odborný dozor).

§ 3b až § 22 – bezo zmeny

§ 22a Pokuty

(1) Cestný správny orgán a obec v rozsahu svojej pôsobnosti uložia pokutu do 33 190 eur právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie podľa osobitných predpisov, 9) ak

- a) bez povolenia cestného správneho orgánu alebo v rozpore s vydaným povolením
- 1. užíva diaľnicu, cestu alebo miestnu cestu iným spôsobom než zvyčajným alebo na iné účely, než na ktoré sú určené, s výnimkou nadrozmerných dopráv a nadmerných dopráv (zvlášťne užívanie),
- 2. vykoná uzávierku diaľnice, cesty, miestnej cesty alebo verejnej účelovej cesty alebo nedodrží povolený termín uzávierky a obchádzky,
- 3. v ochrannom pásme diaľnice, cesty alebo miestnej cesty vykoná práce (činnosti), ktoré by mohli ohroziť pozemnú komunikáciu alebo premávku na nej,
- 4. používa pri veľkých stavbách, ťažobných prácach alebo pri terénnych úpravách vyžadujúcich rozhodnutie o povolení stavby alebo iné povolenie podľa osobitných predpisov 7) pozemnú komunikáciu, ktorej stavebno-technické vybavenie nezodpovedá požadovanej premávke,
- 5. vykoná pripojenie komunikácie na diaľnicu, cestu alebo na miestnu cestu alebo zriadi vjazd z týchto komunikácií na príľahlé nehnuteľnosti alebo zruší napojenie komunikácií a vjazdov,
- 6. zamení, pozmení, premiestni, odstráni, umiestni alebo zakryje dopravnú značku alebo iné zariadenie, ktoré je súčasťou pozemnej komunikácie,

b) zničí, poškodí alebo znečistí dopravnú značku alebo iné zariadenie, ktoré je súčasťou pozemnej komunikácie, alebo cestnú zeleň,

c) znečistí alebo poškodí diaľnicu, cestu alebo miestnu cestu tak, že spôsobí alebo môže spôsobiť chybu v zjazdnosti alebo v schodnosti pozemnej komunikácie,

d) v prípade opravy porúch na podzemných vedeniach uložených v diaľnici, ceste alebo v miestnej ceste nesplní ohlasovaciu povinnosť alebo nesplní podmienky určené cestným správnym orgánom na vykonanie prác súvisiacich s uvedením komunikácie do pôvodného stavu,

e) neplní opatrenia uložené orgánom štátneho odborného dozoru na zabránenie ohrozenia alebo sťaženia premávky na pozemných komunikáciách,

f) neodstráni v termíne určenom cestným správnym orgánom pevnú prekážku na diaľnici, ceste alebo na miestnej ceste alebo nesplní podmienky udelennej výnimky,

g) neplní úlohy správy a údržby diaľnic, cesty alebo miestnej cesty, ktoré pre ňu vyplývajú z tohto zákona,

h) nedodrží podmienky uvedené v povolení na zvláštne užívanie diaľnic, ciest a miestnych ciest pre nadrozmernú dopravu a nadmernú dopravu,

ch) umiestni skládky materiálov alebo informačné konštrukcie, ako aj iné zariadenia, ktoré neslúžia na správu pozemných komunikácií ani na riadenie cestnej premávky a prevádzku dopravy v rozhládových poliach, v križovatkách, v blízkosti železničných priecestí a pri pozemných komunikáciách tak, aby zasahovali do zorného poľa vodičov vozidiel,

i) umiestni informačnú konštrukciu v rozpore s § 10 ods. 3 až 5.

(2) Ministerstvo uloží pokutu do 33 190 eur právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie podľa osobitných predpisov,⁹⁾ ak neplní opatrenia uložené ministerstvom na základe ním vykonaného štátneho odborného dozoru podľa § 3c ods. 2. Ak uloženie pokuty nevedlo k náprave v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia o uložení pokuty, ministerstvo môže uložiť pokutu opakovane až do výšky trojnásobku hornej hranice pokuty, a to až do splnenia opatrenia. Odvolanie proti rozhodnutiu o uložení pokuty nemá odkladný účinok. Proti rozhodnutiu o uložení opakovanej pokuty sa nemožno odvolať.

§ 22b

(1) Pri určení výšky pokuty sa prihliada na závažnosť, časť trvania a na rozsah spôsobenej škody.

(2) Pokutu možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď sa cestný správny orgán dozvedel o tom, že právnická osoba alebo fyzická osoba porušila svoju povinnosť, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti. Pokutu podľa § 22a ods. 2 prvej vety možno uložiť do dvoch rokov odo dňa uplynutia lehoty na vykonanie uloženého opatrenia.

(3) Pokuta je splatná do 15 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jej uložení nadobudlo právoplatnosť.

(4) ~~Výnosy z pokút~~Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu alebo rozpočtu obce podľa toho, ktorý cestný správny orgán uložil pokutu. Pokuty podľa § 22a ods. 2 sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 22c až § 26 – bezo zmeny